

Indvirkning af energi- og proteinproduktion på økonomi og mælkeydelse

Skyhøje priser på indkøbt protein og energi betyder, at grovfoderets kvalitet er altafgørende for en god foderøkonomi. I græsblanding 45 kræves en femslætstrategi for at opnå dette.

Konsulent Vibeke Duchwaider
Videncentret for Landbrug, Kvæg
vid@vfl.dk

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Fem eller fire slæt

Ingen mælkeproducent ønsker at stå med fire slæt ”kviensilage”, når høstsæsonen er overstået. En fornuftig foderøkonomi, er for de fleste afhængig af, at grovfoderets kvalitet er i orden, også fordi de færreste ønsker at gå på kompromis med mælkeydelsen, selvom grovfoderkvaliteten svigter.

I tabel 1 præsenteres slætdataer for udvalgte strategier med baggrund i resultaterne præsenteret i forrige indlæg (Søgaard, 2012), og i tabel 2 er kvaliteten vist. Det er tydeligt, at der ved dyrkning af græsblanding 45 (eller lignende rød-klø-

ver-rajsvingelblandinger) kræves en strategi med forholdsvis korte intervaller mellem slættene for at opretholde en acceptabel mælkeproduktionsværdi af græsensilagen. I en hvidkløver-rajgræs-baseret blanding som f.eks. blanding 35 eller 22 kan kvaliteten bedre opretholdes, også ved længere slætintervaller.

Det er derfor meget interessant at sammenligne økonomien i mellem en fireslætstrategi i blanding 35 og en femslætstrategi i blanding 45.

Fem slæt

Den økonomiske værdi af slæt-

strategierne er vurderet ved brug af foderplanlægningsmodulet i DMS og planlægningsværktøjet MarKo. Mere information om begge programmer kan findes på Landbrugsinfo.dk.

For alle scenarier er det tænkt således, at 1., 2. og 3. slæt fodres sammen, mens 4. og eventuelt 5. slæt bruges i til ungdyr.

Foderrationen er afstemt til 10.000 kg EKM med sojaskrå, rapskage, sodabehandlet hvede og roepiller (tabel 3).

I MarKo er jordtypen valgt til at være JB 5-6, ligesom der antages at være jord nok til at dyrke det nødvendige grovfoder. Udbyttet i græs var lidt højere i

Tabel 1. Slætdataer for de to valgte strategier fra forsøget i forrige indlæg (strategi 2 og 6) i to blandinger.

Strategi	1. slæt	2. slæt	3. slæt	4. slæt	5. slæt
5	22. maj	19. juni	24. juli	29. aug.	9. okt.
4	29. maj	10. juli	29. aug.	9. okt.	-

Tabel 2. Vægtede gennemsnit af kvaliteter fra to strategier i blanding 45 og 35.

Strategi	Blanding	Kløver %	NEL20 MJ pr. kg TS	Protein g pr. kg TS	NDF g pr. kg TS	FK org. %
5	45	49	6,1	188	380	77,0
5	35	40	6,4	197	380	79,6
4	45	48	5,6	154	450	71,7
4	35	32	6,1	161	434	76,7

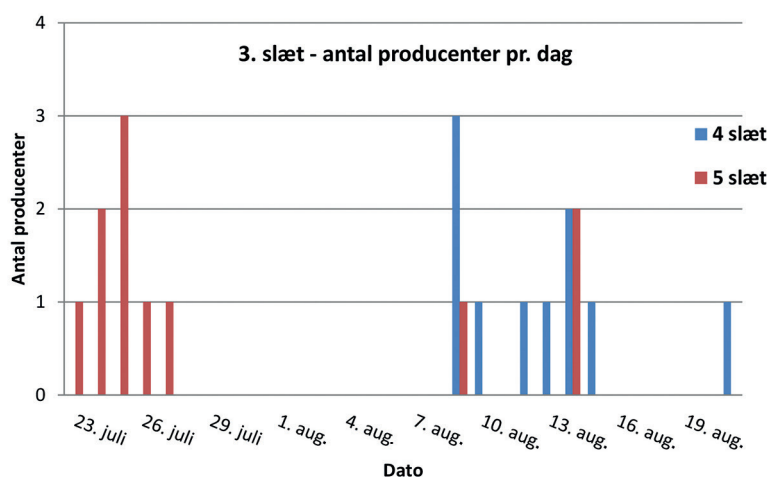
Tabel 3. Foderration i kg TS pr. ko pr. dag ved høj og lav andel af kløvergræs (kl.græs). Nederst er grovfoderandelen og rationens pris.

Fodermiddel	Pris Kr. pr. kg	5 slæt, bl. 45		4 slæt, bl. 45		4 slæt bl. 35	
		Høj Kl.græs	Lav Kl.græs	Høj Kl.græs	Lav græs Kl.græs	Høj græs Kl.græs	Lav græs Kl.græs
Soda-hvede	2,00	1,9	1,0	3,9	2,5	3,1	1,4
Rapskage	2,70	1,2	2,4	1,4	2,3	1,3	2,7
Sojaskrå	3,10	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Roepiller	1,70	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Kløvergræs*	-	10,0	5,0	8,3	5,0	8,9	4,2
Majsensilage	-	5,0	9,8	5,0	8,7	5	10
Type 3 min.	-	100	100	100	100	100	100
Urea/kridt(80:20)	-	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Grovfoderandel,%		66,2	64,6	57,1	59,3	60,3	61,7
Pris, kr. pr. dag		31,40	32,11	35,21	34,86	34,21	33,67

* Kvaliteten varierer alt efter strategi.

Tabel 4. Resultater fra MarKo i kr. pr. årsko. Resultaterne er forskelle i driftsresultat set i forhold til fem-slætstrategi, blanding 45 og høj kløvergræsandel. Det vil sige, at der ved fire slæt i blanding 35 og høj kløvergræsandel under de givne forudsætninger opnås et driftsresultat, der er 454 kr. lavere pr. årsko.

Foderration	Høj græs	Lav græs
5 slæt (45)	-	-227
4 slæt (35)	- 454	-513

Figur 1. Slættdato i 3. slæt fra slætforsøg med 24 mælkeproducenter. De røde søjler repræsenterer antallet af producenter på en femslætstrategi, der har høstet på den pågældende dato. Ligeledes for de blå søjler som repræsenterer en fireslætstrategi.

femslætstrategien i blanding 45 sammenlignet med fire slæt i blanding 35 og er derfor sat til henholdsvis 10.000 og 9.500 FE pr. ha. I majs er udbytte sat til 11.000 FE.

Resultaterne kan ses i tabel 4 og viser, at det økonomisk set er fordelagtigt med en femslætstrategi i blanding 45, frem for fire slæt i blanding 35. På grund af høje priser på indkøbt foder er rationer med meget græs de me-

re majsbaseerede rationer overlegne.

Det lavere råproteinindhold og højere NDF-indhold i græsset fra blanding 35, sammen med et lavere udbytte gør, at fem slæt er fordelagtigt. Det viser dog også, at det er små forskelle i græskvaliteten, der skiller strategierne fra hinanden, og derfor er der i en tid med disse prisforhold rigtig god grund til at være omhyggelig med slættidspunkter i

kløvergræs - det gælder også for de hvidkløver-rajgræsbaseerede græsblandinger.

At fastlægge slætstrategi

Når der planlægges slætstrategi i kløvergræs spiller mange faktorer ind. I planlægningsfasen bør der tænkes på hvilke græsblandinger, der er sået, hvilke forventninger der er til ensilagekvaliteten og ikke mindst, hvordan slættene skal disponeres til forskellige dyregrupper.

I den ”operationelle fase”, hvor strategien skal føres ud i livet, er der én altoverskyggende faktor, der påvirker resultatet: Vejret!

Der er dog ingen tvivl om, at selvom vejret kan drille, så vil det faktum, at der er blevet diskuteret og fastlagt en strategi også betyde, at der er større sandsynlighed for, at man holder sig til den.

Et forsøg med 24 mælkeproducenter, der *tilfældigt* er udtrukket til enten at følge en fire- eller en femslætstrategi, viser et tydeligt mønster med kortere intervaller mellem slættene for producenter på femslætstrategien. Vejret har været lige for alle, og derfor må beslutningen om at følge en bestemt strategi altså påvirke resultatet (figur 1). ■